

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND PENZIJSKA SREDSTVA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2020

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1-4
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU	5
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU	6
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA DOPRINOSIOCA.....	7
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE.....	8
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	9-31

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom Odboru Kosovski Penzijski Štedni Fond

Mišljenje

Revidirali smo finansijske izveštaje **Kosovski Penzijski Štedni Fond** – Penzijska Sredstva („KPŠF-PS“), koji sadrže izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembra 2020 godine, i izveštaj o sveobuhvatnom prihodu, izveštaj o promenama u neto imovini koja se može pripisati KPŠF-PS i izveštaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu i napomene uz finansijske izveštaje, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, prpratni finansijski izveštaji u svim materijalnim aspektima u celini predstavljaju pošteno finansijsko stanje KPŠF-PS na dan 31 decembra 2020 godine, njegove finansijske performanse i novčane tokove za godinu koja se tada završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvestavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Revizijskim Standardima (MSR). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u odeljku Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izveštaja našeg izveštaja. Nezavisni smo od KPŠF-PS u skladu sa Etičkim Kodeksom Profesionalnih Računovođa za Međunarodne Etičke Standarde za Računovodstvo (IESBA kodeks), zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Kosovo, a mi smo ispunili druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i primereni kao osnova za izrazavanje naseg misljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja prema našoj profesionalnoj proceni, bili od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. O ovim pitanjima se govorilo u kontekstu naše revizije finansijskih izveštaja, kao i prilikom formiranja našeg mišljenja o njima, a mi ne pružamo posebno mišljenje o tim pitanjima. Svaka revizija je bitna i naši odgovarajući odgovori su opisani u nastavku.

Ključna revizorska pitanja	Kako je pitanja rešena u našoj reviziji
<p>Procena vrednosti i postojanje investicija u otvorene fondove</p> <p>Na dan 31 decembra 2020 godine, KPŠF-PS je držao investicije klasifikovane po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka u iznosu od 1,352,161,520 EUR (31 decembra 2019: 1,480,058,308 EUR), što predstavlja 68% ukupne imovine.</p> <p>Dalje objavljivanje ulaganja uključeno je u napomenu 3.2.1, 3.4.7 i 6 uz finansijske izveštaje.</p> <p>Ovo je bilo fokusno područje i područje na koje su usmjereni značajni napori revizije.</p>	<p>U vezi sa pitanjem izloženim suprotno, naš odgovor revizije je obuhvatio sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobijali smo mesečne izveštaje od menadžera imovine i skrbnika i usaglašavali se sa računovodstvenim podacima u odnosu na relevantna stanja na računu koja su prijavljena u izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti. • Potvrdili smo bilans stanja na kraju godine sa menadžerima imovine i skrbnikom. • Dogovorili smo cenu svih investicionih fondova održanih 31 decembra 2020 godine sa javnu kotiranu cenu na aktivnim tržištima. • Proverili smo adekvatnost obelodanjivanja KPŠF-PS u vezi sa ulaganjima u otvorene fondove.
Ključna revizorska pitanja	Kako je pitanja rešena u našoj reviziji
<p>Neto aktiva učesnika</p> <p>Na dan 31 decembra 2020 neto imovina učesnika iznosi 1,999,318,763 EUR (31 decembra 2019: 1.978.459.507 EUR)</p> <p>Tokom godine koja je završena 31 decembra 2020 priznati doprinosi iznose 194,594,827 EUR (31 decembra 2019: 187,548,325), a otkupi jedinica zbog povlačenja uštedevine iznose 235,027,539 EUR (31 decembra 2019: 52,583,934).</p> <p>Kao što je obelodanjeno u Napomeni 5, novo zakonodavstvo o ekonomskom oporavku – COVID 19 imalo je značajan uticaj na povećanje povlačenja štednje za godinu koja se završila 31 decembra 2020. godine.</p> <p>Zbog značajnosti i složenosti gore navedenih transakcija, doprinose i otkupe jedinica smatrali smo ključnim pitanjem revizije.</p> <p>Dalja obelodanjivanja neto imovine učesnika uključena su u beleškama 5, 13 i 14 uz finansijske izveštaje.</p>	<p>Revizija neto imovine učesnika u celini bila je kombinacija revizije kontrola i značajnih revizorskih postupaka. Imamo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testirali su dizajn, primenu i efikasnost ključnih kontrola vezanih za proces raspodele doprinosa i povlačenja uštedevine. • Na osnovu uzorka proverili smo primljenu uplatu doprinosa i usaglasili se sa izvodima računa zaposlenih i poslodavaca. • Na osnovu uzorka smo verifikovali da li je povlačenje štednje u skladu sa zakonodavstvom o penzijskim fondovima. • Procenili smo adekvatnost objavljivanja u vezi sa KPST-PA pozivajući se na relevantnu računovodstvenu politiku.

Ostala pitanja

Finansijske izveštaje KPŠF-PS na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2019 revidirao je drugi revizor koji je izneo nepromenjeno mišljenje o tim izveštajima 10 aprila 2020 godine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izveštaj, ali ne uključuju finansijske izveštaje i izveštaj našeg revizora. Očekuje se da će nam izveštaj upravljanja biti dostupan nakon datuma ovog izveštaja revizora. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne pokriva ostale informacije i nećemo izraziti bilo kakav oblik zaključka o uverenju u vezi s tim. U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša je odgovornost da čitamo ostale gore identifikovane informacije kada postanu dostupne i, pritom, razmotrimo da li su druge informacije materijalno nesaglasne sa finansijskim izveštajima ili naše znanje stečeno revizijom, ili se na drugi način čini da je materijalno pogrešno prikazan. Kada čitamo godišnji izveštaj, ako zaključimo da u njemu postoje materijalno značajne pogrešne navode, od nas se zahteva da o tome obavestimo one koji su zaduženi za upravljanje i prijave nepoštovanje zakona.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izveštaje

Uprava je odgovorna za pripremu i poštenu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, a za onu internu kontrolu za koju rukovodstvo utvrdi da je neophodna kako bi se omogućila priprema finansijskih izveštaja u kojima nema značajnih pogrešnih prikazivanja, bilo zbog prevara greška.

Prilikom pripreme finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu mogućnosti KPŠF-PS da nastavi sa radom kao stalno delujuće preduzeće, obelodanjujući, prema potrebi, pitanja koja se odnose na neograničeno vreme i koristeći računovodstvo osnova za neograničeno vreme, ukoliko uprava ne namerava da likvidira KPŠF-PS ili da prestane sa radom ili nema realnu alternativu, osim da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja KPŠF-PS.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naši ciljevi su da pribavimo razumno uverenje da li finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdaju revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uveravanje je visok nivo uveravanja, ali nije garancija da će revizija sprovedena u skladu sa MSR uvek otkriti materijalno značajne pogrešne navode kada postoje. Pogrešna prikazivanja mogu nastati prevarama ili greškama i smatraju se značajnim ako bi se, pojedinačno ili u celini, moglo opravdano očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa MSR-ima, provodimo profesionalnu prosudbu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Utvrdite i procenite rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške, osmislite i izvršite revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavite revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji su rezultat prevare veći je nego kod onih koji su posledica greške, jer prevara može uključivati tajni dogovor, falsifikovanje, namerne propuste, lažne prezentacije ili poništavanje interne kontrole.

- Steknite razumevanje interne kontrole relevantne za reviziju kako bi se dizajnirali postupci revizije koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnje kontrole KPŠF-PS.
- Procenite prikladnost primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Zaključite o primerenosti menadžmentove upotrebe osnova računovodstva neograničenog vremena i, na osnovu dobijenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna nesigurnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu baciti značajnu sumnju na sposobnost KPŠF-PS da nastavi sa radom, zabrinutost. Ako zaključimo da postoji materijalna nesigurnost, u izveštaju našeg revizora dužni smo da skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako su takva obelodanjivanja neadekvatna, da izmenimo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja našeg revizora. Međutim, budućí događaji ili uslovi mogu da dovedu do toga da KPŠF-PS prestane da funkcioniše kao stalno delujuće preduzeće.
- Procenite ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji predstavljaju osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže poštena prezentacija.

Sa onima koji su zaduženi za upravljanje komuniciramo u vezi, između ostalog, planiranog obima i vremena revizije i značajnih nalaza revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke u internoj kontroli koje utvrdimo tokom revizije.

Takođe onima koji su zaduženi za upravljanje dajemo izjavu da smo poštovali relevantne etičke zahteve u vezi sa neovisnošću i komuniciramo sa njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se opravdano može smatrati da nose na našu nezavisnost i, prema potrebi, povezane zaštitne mere.

Iz pitanja koja smo komunicirali sa onima koji su zaduženi za upravljanje, utvrđujemo ona pitanja koja su bila najvažnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja su prema tome ključna revizorska pitanja. Ova pitanja opisujemo u izveštaju našeg revizora.

Izveštaj o ostalim pravnim i regulatornim zahtevima prema administrativnom uputstvu br. 02/2019 o nezavisnosti zakonskih revizija i revizorskih firmi koje je izdalo Kosovskí Savet za Financijko izveštavanje

Izabrani smo javnim postupkom nadmetanja i imenovani 7 jula 2020 za revizore KPŠF-PS na jednogodišnji period.

Potvrđujemo da:

- Naše mišljenje revizije o ovde datim finansijskim izveštajima je u skladu sa dodatnim izveštajem revizorskom odboru KPŠF-PS.
- Nismo pružali zabranjene usluge nerezvizije iz člana 5 (1) administrativnog uputstva br. 02/2019 i da smo ostali nezavisni od KPŠF-PS -a u sprovođenju revizije.

RSM Kosovo Sh.p.k.

RSM Kosovo Sh.p.k

Priština, Republika Kosovo

6 april 2021

Astrit Kelmendi

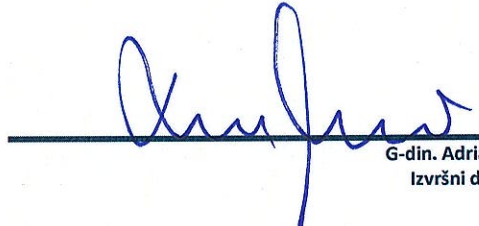
Angažovani partner

	Napomene	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
		EUR	EUR
Imovina			
Novac u banci	4	57,905,959	3,279,603
Dospeli doprinosi	5	12,504,686	12,274,188
Investicije na otvorene fondove	6	1,352,161,520	1,480,058,308
Investicije na obveznice Kosova	7	449,848,742	298,483,698
Depoziti	7	129,504,216	185,620,151
		2,001,925,123	1,979,715,948
Obaveze			
Obaveze prema KPŠF–O	8	553,691	553,143
Obaveze za otkupljene jedinice	9	1,738,000	650,497
Ne-doprinosi	10	281,367	38,174
Plativa kamata	4	33,302	14,627
		2,606,360	1,256,441
Neto imovina doprinosioca		1,999,318,763	1,978,459,507

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 31. marta 2021.

 Mr. Ruzhdi Morina
 Predsedavajući Upravnog odbora

 G-din. Vërshim Hätipi
 Zamenik direktora - Finansije i Investicije i Rizik | TI

 G-din. Adrian Zalli
 Izvršni direktor

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2020	Za godinu završenu 31 decembar 2019
		EUR	EUR
Prihodi			
Dobitak investicija na otvorene fondove - neto	6	59,527,705	150,898,794
Prihodi od kamata investicija u obveznice Kosova	7	8,317,671	5,299,465
Prihodi od kamata depozita	7	2,638,627	2,261,648
Ostali prihodi	11	1,660,384	2,300,000
		72,144,387	160,759,907
Troškovi			
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	12	(8,363,834)	(8,235,843)
Troškovi kamate gotovine u CBK-u	4	(274,518)	(99,699)
		(8,638,352)	(8,335,542)
Neto (povećanje) rezervi za očekivane kreditne gubitke	7	(487,690)	(178,140)
Povećanje neto sredstava doprinosioca		63,018,345	152,246,225

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Doprinosi Učesnika	Zadržani Dobitak	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1 januar 2019	1,455,255,081	236,648,087	1,691,903,168
Doprinosi	187,548,325	-	187,548,325
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(41,850,770)	(10,733,164)	(52,583,934)
Otkup jedinica zbog refundacija	(646,415)	(7,862)	(654,277)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	152,246,225	152,246,225
Na dan 31 decembar 2019	1,600,306,221	378,153,286	1,978,459,507
Doprinosi	194,594,827	-	194,594,827
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(188,635,758)	(46,391,781)	(235,027,539)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,711,744)	(14,633)	(1,726,377)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	63,018,345	63,018,345
Na dan 31 decembar 2020	1,604,553,546	394,765,217	1,999,318,763

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2020	Za godinu završenu 31 decembar 2019
		EUR	EUR
Tok gotovine od operativnih aktivnosti			
Povećanje neto sredstava doprinosioca		63,018,345	152,246,225
<i>Prilagodavanja za:</i>			
(Dobitak) u otvorene fondove (neto od zadržanih naknada)		(57,183,046)	(149,157,214)
Neto opticaj rezervi za očekivane kreditne gubitke	7	487,690	178,140
Kamatni prihodi	7	(10,956,298)	(7,561,113)
Kamatni troškovi	4	274,518	99,699
		(4,358,791)	(4,194,263)
Plaćene kamate		(255,843)	(90,102)
		(4,614,634)	1,588,752
<i>Kretanje radnog kapitala:</i>			
(Smanjenje) / Povećanje plativih obaveza za naknade	8	(3,461)	137,870
Povećanje obaveza za ne-doprinosi	10	243,193	3,917
Smanjenje potraživanja za povlačenja i dospelih investicija		-	120,000,000
Neto tok gotovine (upotrebljenih za) / od operativnih aktivnosti		(4,374,902)	115,857,422
Tok gotovine od investicionih aktivnosti			
(Dodavanje) investicija na otvorene fondove	6	(986,035,600)	(1,431,956,161)
Povlačenje investicija na otvorene fondove	6	1,171,115,434	1,328,385,424
(Dodavanje) investicija na obveznice Kosova	7	(228,733,906)	(140,001,490)
Dospеле obveznice Kosova (glavnica)	7	77,470,910	50,800,454
(Dodavanje) depozita	7	(84,194,052)	(141,538,000)
Dospeli depoziti (glavnica)	7	140,734,500	76,000,000
Uplaćene kamate od investicija		9,942,047	5,873,117
Neto tok gotovine od / (upotrebljenih za) investicione aktivnosti		100,299,333	(252,436,656)
Tok gotovine od finansijskih aktivnosti			
Uplaćeni doprinosi učesnika		194,364,329	186,612,628
Povlaćene štednje		(234,177,253)	(52,225,969)
Refundacije		(1,485,151)	(772,975)
Neto tok gotovine (upotrebljenih za) / od finansijskih aktivnosti		(41,298,075)	133,613,684
Povećanje / (Smanjenje) gotovine i njegovih ekvivalenata		54,626,356	(2,965,550)
Gotovina i njegovi ekvivalenti početkom godine		3,279,603	6,245,153
Gotovina i njegovi ekvivalenti na kraju godine	4	57,905,959	3,279,603

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani br. 182-184, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 900002225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22 decembra 2001 godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen zakonima br. 04/L-101 i br. 05/L-116 Republike Kosova, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168, Br.05/L-116, i Br. 07/L-016; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon br. 04/L-101 obezbeđuje program penziona štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Prema Zakonu Br. 04/L-101, jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade. Tokom 2020. i 2019. godine, Upravni odbor je funkcionisao bez tog člana koji nema parvo glasa.

Ovi finansijski izveštaji su za Kosovski Penzijski Štedni Fond penzijska sredstva (ili "KPŠF-PS") koji se sastoje od penzijske štednje (penzijskih sredstava) doprinosilaca. Finansijski izveštaji za Kosovski Penzijski Štedni Fond Operacije (ili "KPŠF-O"), koji je entitet koji upravlja i administrira penzijskom štednjom (penzionim sredstvima) doprinosilaca, pripremaju se odvojeno od finansijskih izveštaja penzijskih sredstava.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-PS su pripremljeni u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-PS vodi svoje računovodstvene podatke i priprema statutarne finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Detalji računovodstvene politike uključeni su u napomenu 3. Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva upotrebu određenih kritičnih računovodstvenih procena. Takođe zahteva da rukovodstvo izvrši svoju procenu u procesu primene računovodstvenih politika KPŠF. Oblasti koja uključuju viši stepen pretpostavki ili složenosti ili oblasti u kojima su pretpostavke i procene značajne za finansijske izveštaje obelodanjena su u Napomeni 3.3 Značajne procene i pretpostavke.

Finansijski izveštaji su pripremljeni za godine završene 31. decembra 2019. i 2020. Sadašnji i uporedni podaci navedeni u ovim finansijskim izveštajima izraženi su u evrima, osim gde je drugačije naznačeno. Tamo gde je potrebno, uporedni podaci su prekvalifikovani kako bi odgovarali promenama u prezentaciji za godinu.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

i) Početno usvajanje novog standarda i revidiranja postojećih standarda na snazi u tekućem period

Sljedeća revidiranja postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su na snazi u tekućem periodu:

- **Definicija preduzeća (Izmene i dopune MSFI 3)**
- **Revidiranje MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39 Reforma referentne kamatne stope**
- **Revidiranje MRS 1 i MRS 8 Definicija Materijala**
- **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje**

Usvajanje gorenavedenih nije imalo materijalnog uticaja na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

ii) Objavljeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda koji još nisu usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja, donjenavedeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda su objavljeni od strane MSFI a još nisu na snazi za godišnji period 31. decembar 2020:

- **MSFI 17 "Ugovori osiguranja"** na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023;
- **Revidiranje MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izveštaji" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** - Prodaja ili prilog imovine između investitora i njegovih saradnik ili Joint Venture i dalje izmene (datum stupanja na snagu je na neodređeno vreme na odloženo do istraživačkog projekta metoda kapitala je zaključen);
- **Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih (Izmene MRS 1)** - na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- **Koncesije najmovi povezane sa Covid-19** - Izmene MSFI 16
- **Nekretnine, postrojenja i opreme: Prihodi pre nameravane upotrebe** - Izmene MRS 16 - na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.
- **Štetni ugovori - Troškovi ispunjavanja ugovora - Izmene MRS 37** - na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.

KPŠF-PS je izabralo da ne usvoji ove nove standarde i revidiranja i tumačenja postojećih standarda pre njihovih stupanja na snagu. KPŠF-PS predviđa da usvajanje ovih standarda i revidiranja i tumačenja postojećih standarda neće imati materijalan utecaj na finansijske izveštaje KPŠF-PS u periodu prve primene.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Finansijski instrumenti

Finansijska aktiva i pasiva koje se vode u izveštaj finansijskog stanjauključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, platve račune i obaveze. Knjigovodstvene politike za priznavanje ovih stavki su objavljene u relevantnim knjigovodstvenim politikama koje su navedene u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao imovina, obaveze ili ekvitet u skladu sa suštinom odgovarajućeg ugovornog aranžmana. Kamata, dobit i gubici u vezi sa finansijskim instrumentima klasifikovanih kao imovina ili obaveze su vođeni kao prihod ili trošak. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-PS ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos, ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3.2 Finansijska sredstva i obaveze

Metode merenja

Fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi bila primljena za prodaju aktive ili plaćena za prenos obaveze u urednoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja.

Amortizovani trošak i efektivna kamatna stopa

Amortizovani trošak je iznos po kojem se finansijska aktiva ili pasiva meri prilikom početnog priznavanja, minus otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća, a za finansijsku aktivu, prilagođeno za bilo koji gubitak.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće tokove gotovine kroz očekivani životni vek finansijske aktive ili pasive na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske aktive (amortizovani trošak pre umanjnja vrednosti) ili amortizovani trošak finansijske pasive. Izračun ne uzima u obzir očekivane kreditne gubitke i uključuje transakcijske troškove, premije ili popuste i naknade i bodove plaćene ili primljene koji su sastavni deo efektivne kamatne stope, kao što su naknade za izdavanje.

Kada KPŠF-PS revidira procenjene buduće tokove gotovine, knjigovodstveni iznos finansijske aktive ili pasive se prilagođava kako bi se odrazila nova procena diskontovana koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu. Svaka promena se evidentira u dobiti ili gubitku.

Prihod od kamata

Prihodi od kamata se obračunavaju primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske aktive, osim:

- Kupljene ili stvorene finansijske aktive umanjene za kreditne gubitke (POCI);
- Finansijska aktiva koja nije bila POCl, ali je kasnije postala umanjena za kreditne gubitke („Faza 3”), za koju se prihod od kamata obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu cenu (tj. neto od rezervi za očekivane kreditne gubitke (ECL)).

Početno prepoznavanje i merenje

Finansijska aktiva i pasiva se priznaju kada KPŠF-PS postane strana ugovornih odredbi instrumenta. Redovne kupovine i prodaje finansijske aktive se priznaju na datum trgovanja, datum kada se KPŠF-PS obaveže da će kupiti ili prodati aktivu.

Na početno priznavanje, KPŠF-PS meri finansijsku aktivu ili pasivu po nenoj fer vrednosti plus ili minus, u slučaju finansijske aktive, ili pasive po ne-fer vrednosti kroz bilans uspeha, transakcione troškove koji su inkrementalni i direktno pripisani sticanju ili izdavanju finansijske aktive ili pasive, kao što su naknade i provizije.

Transakcioni troškovi finansijske aktive i pasive iskazani po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u računu dobiti i gubitka. Odmah nakon početnog priznavanja, priznaje se očekivani gubitak po kreditnom gubitku (ECL) za finansijsku aktivu merenu po amortizovanoj vrednosti i investicijama u dužničke instrumente merene na nivou FVOCI-a, što rezultira priznavanjem računovodstvenog gubitka u računu dobiti i gubitka u slučaju novonastale aktive.

Kada se fer vrednost finansijske aktive i pasive razlikuje od cene transakcije po početnom priznavanju, KPŠF-PS priznaje razlike na sledeći način:

- Kada je fer vrednost dokazana kotiranom cenom na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obavezu (tj. input prvog nivoa) ili na osnovu tehnike procene koja koristi samo podatke sa vidljivih tržišta, razlika se priznaje kao dobit ili gubitak;
- U svim drugim slučajevima, razlika se odlaže, a vreme priznavanja dobiti ili gubitka na dan odlaganja određuje se pojedinačno. On se ili amortizuje tokom veka trajanja instrumenta, odlaže sve dok se fer vrednost instrumenta ne može utvrditi korišćenjem tržišnih inputa, ili realizovati putem poravnanja.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

3.2.1 Finansijska sredstva

i) Klasifikacija i naknadno merenje

Pri početnom priznavanju, KPŠF-PS klasifikuje finansijska sredstva kao merene prema amortizovanom trošku ili po FVDG.

Finansijsko sredstvo se meri po amortizovanom trošku ako ispunjava oba sledeća uslova i nije označeno kao po FVDG:

- održava se u okviru poslovnog modela čiji je cilj zadržavanje sredstva za prikupljanje ugovornih gotovinskih tokova; i
- njegovi ugovorni uslovi na određeni datum dovode do gotovinskih tokova koji su SIGK.

Sva ostala finansijska imovina KPŠF-PS mere se po FVDG.

Procena poslovnog modela

Prilikom procene cilja poslovnog modela u kome se drži finansijsko sredstvo, KPŠF-PS uzima u obzir sve relevantne informacije o načinu upravljanja poslovanjem, uključujući:

- dokumentovanu investicionu strategiju i sprovođenje ove strategije u praksi. To uključuje da li se investiciona strategija fokusira na ostvarivanje ugovornih prihoda od kamata, održavanje određenog profila kamatnih stopa, usklađivanje trajanja finansijske imovine sa trajanjem bilo kojih povezanih obaveza ili očekivanih odliva gotovine ili ostvarivanje novčanih tokova prodajom imovine;
- kako se procenjuje učinak portfelja i izveštava rukovodstvu KPŠF-PS;
- rizici koji utiču na performansu poslovnog modela (i finansijska sredstva održana u okviru tog poslovnog modela) i kako se tim rizicima upravlja;
- kako se nadoknađuje investicioni rukovodilac: npr. da li se kompenzacija zasniva na fer vrednosti imovine kojom se upravlja ili na osnovu ugovornih novčanih tokova; i
- učestalost, obim i vreme prodaje finansijskih sredstava u prethodnim periodima, razlozi za takvu prodaju i očekivanja o budućim prodajnim aktivnostima.

Transferi finansijskih sredstava trećim licima u transakcijama koje ne ispunjavaju uslove za prestanak priznavanja ne smatraju se prodajom u tu svrhu, u skladu sa kontinuiranim priznavanjem imovine KPŠF-PS.

KPŠF-PS je utvrdio da ima ova poslovna modela:

- Poslovni model 'Drži-za-prikup': ovo uključuje gotovinu u banci, ulaganje u obveznice Kosova i oročene depozite. Ova finansijska sredstva se drže radi prikupa ugovorenog gotovinskog toka.
- Ostali poslovni model: ovo uključuje ulaganje u otvorene fondove, koji se sastoje od kapitalnih ulaganja, dužničkih instrumenata, derivata itd. Ovim finansijskim sredstvima se upravlja, i njihov učinak procenjuje, na osnovu fer vrednosti. KPŠF-PS je prvenstveno usmeren na informacije o fer vrednosti i koristi ih za procenu učinka sredstva i donošenje odluka. KPŠF-PS nije izabrao opciju da neopozivo odredi bilo koje akcijske hartije kao fer vrednost kroz drugi sveobuhvatni prihod. Ugovorni novčani tokovi dužničkih instrumenata KPŠF-PS su isključivo glavnica i kamate, međutim, te hartije od vrednosti se ne drže u svrhu prikupljanja ugovornih novčanih tokova, niti se drže za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i za prodaju. Prikupljanje ugovornih novčanih tokova samo je slučajno za postizanje cilja poslovnog modela KPŠF-PS.

Procena da li su ugovorni gotovinski tokovi IIGK

Za potrebe ove procene, "glavnica" je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva pri početnom priznavanju. "Kamata" je definisana kao naknada za vremensku vrednost novca i za kreditni rizik povezan sa neizmirenom glavnicom u određenom vremenskom periodu i za druge osnovne rizike i troškove zajma (npr. Rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Procenjujući da li su ugovorni gotovinski tokovi IIGK, KPŠF-PS uzima u obzir ugovorne uslove instrumenta. To uključuje procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorni rok koji može promeniti vreme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da ne ispunjava ovaj uslov. Donoseći ovu procenu, KPŠF-PS uzima u obzir:

- nepredviđeni događaji koji bi promenili iznos ili vreme gotovinskih tokova;
- karakteristike koeficijenta zaduženosti;
- funkcije pretplate i produženja;
- uslovi koji ograničavaju potraživanje KPŠF-PS na gotovinske tokove od određene imovine (npr. neregresivne karakteristike); i
- karakteristike koje modifikuju razmatranje vremenske vrednosti novca (npr. periodično podešavanje kamatnih stopa).

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

3.2.1 Finansijska sredstva (nastavak)

i) Klasifikacija i naknadno merenje (nastavak)

Reklasifikacije

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon njihovog početnog priznavanja, osim ako KPŠF-PS ne bi promenio svoj poslovni model upravljanja finansijskim sredstvima, u tom slučaju bi se sva pogođena finansijska sredstva reklasifikovale prvog dana prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

KPŠF-PS klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije merenja:

- *Amortizovani trošak*: Sredstva koja se drže radi naplate ugovorenih gotovinskih tokova, gde ti gotovinski tokovi predstavljaju isključivo isplatu glavnice i kamate (IIGK), a koja nisu označena po FVDG, mere se po amortizovanom trošku. Knjigovodstvena vrednost ovi sredstava se prilagođava bilo kojim priznatim i izmerenim provizijama za očekivani kreditni gubitak. Prihod od kamata od ovih finansijskih sredstava uključuje se u "Prihod od kamata" primenom metode efektivne kamatne stope.
- *Finansijska sredstva po fer vrednosti putem dobitka i gubitka*: Ta sredstva se naknadno mere po fer vrednosti. Neto dobitci i gubici, uključujući bilo kakve prihode i rashode od kamata ili dividendi i devizne dobitke, priznaju se kao „Dobitak investicija na otvorene fondove - neto“ u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

ii) Umanjenje

KPŠF-PS procenjuje na osnovu budućih očekivanja očekivane kreditne gubitke (ECL) povezane sa aktivom dužničkih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti. KPŠF-PS priznaje ispravku gubitka za takve gubitke na svaki datum izveštavanja. Merenje ECL reflektuje:

- Nepriistrasan i ponderisani iznos na osnovu verovatnoće koji se određuje procenom raspona mogućih ishoda;
- Vremensku vrednost novca; i
- Razumne i podržane informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

iii) Prestanak priznavanja osim putem modifikacije

Finansijska sredstva, ili njen deo, prestaju se priznavati kada su ugovorna prava na primanje tokova gotovine iz aktive istekla, ili kada su prenesena i (a) KPŠF-PS prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, ili (b) KPŠF-PS ne prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva i KPŠF-PS nije zadržao kontrolu. U izveštajnom periodu nije bilo takvih slučajeva.

3.2.2 Finansijske obaveze

i) Klasifikacija i naknadno merenje

I u tekućem i u prethodnom izveštajnom periodu, finansijska pasiva se klasifikuje kao naknadno merena po amortizovanoj vrednosti.

ii) Prestanak priznavanja

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se gase (tj. kada je obaveza navedena u ugovoru isplaćena, otkazana ili istekla).

3.2.3 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje. Izuzetak su investicije u bankarskim depozitima bez datuma dospeća ali sa prethodnim objavnim rokom koje Upravni odbor ne namerava da ih otkupi.

3.2.4 Doprinosi

Doprinosi primljeni od doprinosilaca izračunaju se na gotovinskoj bazi, osim doprinosa za zadnji mesec u period, koji se izračunaju na akrujalnoj bazi i priznati su u izveštaju finansijskog stanja ka dospeli doprinosi, kako je dalje opisano u napomeni 5.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

3.2.5 Povlačenje štednji i refundacije

Povlačenje štednji (tj. isplata benefita), kao i refundacije pogrešnih doprinosa, obračunavaju se na period na koji se dešava otkup jedinica. Bilans (a) vrednosti otkupljenih jedinica zbog povlačenja štednje; i (b) nominalne vrednosti otkupljenih jedinica zbog povrata; plative do kraja perioda, prikazane su u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze za otkupljene jedinice, a dalje su detaljno opisane u Napomeni 9.

Podizanje uštedevine sa računa učesnika može se izvršiti u sledećim slučajevima:

Učesnik dostiže starosnu doba za penzionisanje od 65 godina

Učesnik koji odlazi u penziju sa saldom štednje ispod ili jednakim pragu od 3,000 EUR, prima celi prihod u jednom iznosu. S druge strane, ako učesnik odlazi u penziju sa saldom iznad ovog praga, on / ona ima mogućnost da primi 20% stanja odmah, dok ostatak mora biti primljen u fazama, putem mesečnih prihoda od faznog programa povlačenja, sve dok se ušteda ne potroši. Mesečne isplate su postavljene na 1% stanja na računu kada se jedinice otkupe, ili 200 EUR, koja god je veća.

Deo koji treba da se prima u fazama, KPŠF prenosi komercijalnoj banci po izboru učesnika, pri čemu banka naknadno mesečno uplaćuje pensionera. S obzirom na to da imovina učesnika više nije pod nadzorom KPŠF-a, ona više se ne obračunava od KPŠF-PS.

Učesnik u primanju invalidske penzije

Učesnik u primanju invalidske penzije, koju joj je izdalo Ministarstvo rada i socijalne zaštite za određeni broj godina, može podizati uštedevinu putem faznog programa povlačenja. Prihod je ograničen na 2,400 EUR za svaku od godina koje invalidska penzija pokriva, ili puni bilans uštedevine, koja god je niža. Kao i gore, KPŠF-PS više ne knjiži ova sredstva, jer se sredstva prenose poslovnoj banci, koja mesečno uplaćuje učesniku 200 EUR dok se sredstva ne potroše.

Učesnik nije, niti je bio dužan, da doprinosi penzijskom fondu

Strani državljanin, koji nikada nije imao kosovsko državljanstvo, a Ministarstvo unutrašnjih poslova mu nikada nije izdalo status stalnog boravka na Kosovu, može povući svoju penzijsku uštedevinu u jednom iznosu, pod uslovom da Poreska Uprava potvrdi da učesnik nije, i nikada nije bio dužan, da uplati doprinose za penziju.

Učesnik umire pre dostizanja starosno doba za penzionisanje

Zakoniti naslednik odlučuje da svoj deo štednje umrlog učesnika dobije putem (a) jednog iznosa ili (b) prenosa na sopstveni štedni račun kod KPŠF-a. Prioritet zakonitih naslednika je sledeći: (1) supružnik, (2) deca i (3) ostali, kako je odlučio sud ili beležnik.

Pravila za povlačenje uštedevine, uključujući pragove, postavljuje CBK u svom pravilu za povlačenje penzijske štednje. Fazna pravila povlačenja su uslovna sve dok anuiteti ne budu dostupni na Kosovu.

3.2.6 Naknade za upravljanje na teret računa učesnika

Naknade su obračunate dnevno u akrealnoj bazi i priznavaju se ka trošak u izveštaju sveobuhvatnog dobitka. Formula za izračunavanje dnevne naknade je:

$$\text{Naknada} = [\text{Bruto sredstva učesnika}] * [\text{Stopa}] / [\text{Broj dana u godini}] .$$

Detalji naplaćenih naknada predstavljeni su u napomeni 12. S druge strane, bilans (a) naknada; i (b) razlika između vrednosti otkupljenih jedinica za refundacije (otkupna vrednost) i iznosa vraćenog primaocu uplate (nominalni doprinos); plative na kraju perioda su predstavljene u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze prema KPŠF-PS, a dalje su detaljno opisane u napomeni 8.

3.2.7 Ne-doprinosi

Ulazni transferi na račun naplate KPŠF-PS-a u CBK, koji su u vreme obrade bankovnog izveštaja identifikovani da nisu penzijski doprinosi klasifikuju se kao ne-doprinosi i ne konvertiraju se na jedinice. Primeri takvih transfera obično uključuju preplaćivanje poslodavca ili plaćanje drugih obaveza (npr. poreza), kao i vraćene isplate benefita zbog netačnih podataka o bankovnom računu ili zatvorenih bankovnih računa. Stanje takvih ne-doprinosa, plativih na kraju perioda, prikazani su u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze za nedoprinosne.

3.2.8 Oporezivanje

KPŠF penzijska sredstva su izuzete od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.3 Značajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena. Rukovodstvo isto treba presuditi i aplikaciju knjigovodstvenih politika KPŠF-PS. Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi.

Ova napomena daje pregled oblasti koje uključuju viši stepen prosuđivanja i složenosti, kao i glavne izvore neizvesnosti procena koje imaju značajan rizik da dovedu do materijalnog prilagođavanja u narednoj finansijskoj godini. Detaljne informacije o svakoj od ovih procena i prognoza uključene su u odgovarajuće napomene zajedno sa informacijama o osnovama za obračun za svaku pogodenu stavku u finansijskim izveštajima.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka

Merenje očekivanog ispravka vrednosti kreditnog gubitka za finansijsku aktivu merenu po amortizovanom trošku i FVOCI je područje koje zahteva korišćenje složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju (npr. verovatnoća neispunjavanja obaveza od strane trezora Kosova i rezultirajući gubici). Objašnjenje ovih ulaznih podataka, pretpostavki i tehnika procene korišćenih u merenju ECL-a detaljnije je opisano u napomeni 3.4.5, koja takođe navodi ključne osetljivosti ECL-a na promene u ovim elementima.

Nekoliko značajnih procena takođe je potrebno za primenu računovodstvenih zahteva za merenje ECL-a, kao što su:

- Određivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a;
- Utvrđivanje broja relativnih pondera predviđenih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i pripadajući ECL; i
- Osnivanje grupa slične finansijske aktive u svrhu merenja ECL-a.

Pandemija koronavirusa (COVID-19)

Procena je izvršena uzimajući u obzir uticaje koje je pandemija koronavirusa (COVID-19) imala, ili može imati, na KPŠF-PS na osnovu poznatih informacija. Osim kako je opisano u posebnim napomenama, trenutno se ne čini da ima bilo kakvog značajnog uticaja na finansijske izveštaje ili bilo kakve značajne neizvesnosti u pogledu događaja ili uslova koji mogu uticati nepovoljno na KPŠF-PS na datum izveštavanja ili kasnije kao rezultat pandemije Koronavirusa (COVID-19).

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom

Obaveze prema učesnicima KPŠF-PS su uvek jednaka sa vrednost neto imovine učesnika, tj. ne postoji raskorak finansiranja za buduće koristi, što je razlog zašto aktuarne procene se ne rade od strane KPŠF-PS. Obaveze KPŠF-PS nisu sastojane od finansijskih instrumenata, npr. pozajmljenih sredstava od drugih finansijskih institucija, zbog čega upravljanje rizicima za deo obaveza KPŠF-PS se ne smatra neophodnim.

Kada se radi o proceni rizika finansijskih instrumenata koji čine dio imovine KPŠF-PS, ogromna većina investicija se vrše kroz otvorene instrumente, što praktično znači da funkcija svakodnevnog upravljanja rizikom je ustupljena pružaocima otvorenih instrumenata. Maksimalni gubitak jednak je knjigovodstvenoj vrednosti finansijske imovine. Upravljanje ovim rizicima vrše menadžeri za investicije i od uprave i odbora KPŠF.

Investiciona politika pre svega zahteva za uložena sredstva, bilo direktno ili indirektno, da su veoma raznovrsne preko emitenata i klasa sredstava, kao i preko investicionih pristupa otvorenih investicionih fondova (vozila). Dalje, kao način da se upravlja direktnim rizicima politika postavlja ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente date klase sredstava (Vozila suštinski od akcija: 55%; Vozila višeklasnih sredstava: 55%; Vozila suštinski od obveznica uključujući obveznice Kosova sa originalnim rokom otplate dužeg od godinu dana: 40%; i Vozila tržišta novca i blagajničkih obveznica Kosova do godinu dana: 50%); kao i ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente datog investicionog pristupa (Vozila smernog povratka / Neprikladne za rizik: 60%; Vozila sa Ciljem rizika / Upravljanjem rizika / Absolutnog povratka: 68%; i Vozila Čistog prihoda: 70%). U tom okviru Upravni odbor donosi odluke da li da se poveća ili smanji izlaganje u određeno vozilo zavisnos od učinka i portfelja vozila ili korelaciji vozila sa drugim vozilima, kao i od uverenja za kratki i srednji rok o izgledima za datu klasu sredstava i dati investicioni stil vozila. Sam KPŠF se ne angažuje u ugovorima unapred, svopovima i derivata u cilju upravljanja i kontrolisanja tih rizika za imovinu KPŠF-PS.

Odeljenje za Investicije i Rizik KPŠF-a redovno analizira usklađenost direktnih, kao i indirektnih ulaganja kroz otvorene investicione fondove, sa politikom investiranja KPŠF-a. Rizici i volatilnost direktnih i indirektnih plasmana se takođe procenjuju redovno. Nalazi su pregledani od strane Komisije za Investicije Upravnog odbora KPŠF-a i služe kao pomoć za donošenje investicionih odluka.

U nastavku su dati standardni rizici kojima su finansijska sredstva KPŠF-PS direktno bile izložene na dan izveštavanja:

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.1 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Na dan izveštavanja KPŠF-PS ima direktne investicije u obveznice trezora Kosova i oročene depozite sa komercijalnim bankama sa fiksnom kamatnom stopom, a nema direktnih ulaganja u instrumentima sa varijabilnom kamatnom stopom.

	Na dan 31 decembar 2020		Na dan 31 decembar 2019	
	Sredstva EUR	Obaveze EUR	Sredstva EUR	Obaveze EUR
Fiksna stopa				
Obveznice Kosova	449,848,742	-	298,483,698	-
Depoziti	129,504,216	-	185,620,151	-
Ukupno	579,352,958	-	484,103,849	-

3.4.2 Cenovni rizik

Uprkos umerenom smanjenju osetljivosti na promene u fer vrednosti investicija raspoloživih za prodaju preko otvorenih instrumenata, cenovni rizik ostaje najznačajniji direktni faktor rizika za uložena sredstva KPŠF-PS. KPŠF-PS kroz investicione politike pokušava da upravlja ovim rizikom diversifikujući ulaganja u ne povezanim otvorenim instrumentima, koji zauzvrat imaju u svojim portfeljima različite klase sredstava i imaju različite investicione načine i ciljeve.

Analiza osetljivosti na promene cena otvorenih instrumenata

Da su cene otvorenih instrumenata bila 5% viša / niža na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala / smanjila za 67,608,076 EUR (2019: 74,002,915 EUR).

Maksimalni pad za portfelj KPŠF-a za jednogodišnji period završenog 31 decembra 2020. bio je 9.4%, a za period od 3 godina bio je 9.4% (2019: 4.8%, odnosno 8.2%).

Odnos performanse protiv kolebljivosti za period od 1 godine završenoj 31 decembra 2020. je bio 0.58; gde je godišnja kolebljivost bila 5.2% a performansa +3.0% (2019: 3.41, odnosno 2.3% i +8.87%). Sa druge strane odnos za period od 3 godina je bio 0.46; gde je godišnja kolebljivost bila 4.4% a performansa +2.0% (2019: 0.87, odnosno 3.7% i 3.17%).

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.3 Rizik likvidnosti

Konzervativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljne gotovine, dostupnost fondova kroz odgovarajuća kreditna postrojenja i mogućnost blagovremenog prikupljanja - u okviru uspostavljenih termina - dospele iznose iz trećih strana.

Prosečni mesečni otkupi od KPŠF-PS kroz isplate beneficija (ne uzimajući u obzir povlačenja 10% štednje) i refundacije za godinu završenu 31 decembra 2020 iznosili su 4,252,953 EUR (2019: 4,436,518 EUR). Prosečni mesečni ulazni doprinosi za godinu u iznosu od 16,197,027 EUR (2019: 15,551,052 EUR), nastavljaju da budu mnogo veći nego mesečni izlasci.

Investicije putem otvorenih fondova mogu se otkupiti u roku od 1-5 dana i prijavljaju se tu kao investicije kratkotrajnog roka. Investicije sredstava KPŠF-PS na obveznice Trezora Kosova imaju originalnu zrelost do deset godina dok oročenja sa bankama imaju originalnu zrelost od 1 do 3 godine.

Tabela ispod predstavlja ostatak ugovorenog roka otplate finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-PS.

	Na dan 31 decembar 2020			Na dan 31 decembar 2019		
	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Finansijska sredstva						
Novac u banci	57,905,959	-	-	3,279,603	-	-
Otvoreni fondovi	1,352,161,520	-	-	1,480,058,308	-	-
Obveznice Kosova	65,211,278	318,323,857	66,313,607	77,695,694	200,332,878	20,455,126
Depoziti	115,881,696	13,622,520	-	112,949,255	72,670,896	-
Dospeli doprinosi	12,504,686	-	-	12,274,188	-	-
	1,603,665,139	331,946,377	66,313,607	1,686,257,048	273,003,774	20,455,126
Finansijske obaveze						
Plativi računi	2,606,360	-	-	1,256,441	-	-
	2,606,360	-	-	1,256,441	-	-
Razlika zrelosti	1,601,058,779	331,946,377	66,313,607	1,685,000,607	273,003,774	20,455,126

3.4.4 Devizni rizik

Na datume izveštavanja direktni plasmani u obveznicama kosovskog Trezora i bankarskih oročenja su denominirani u evrima.

Kao način upravljanja valutnim rizikom putem otvorenih investicionih fondova, politika investiranja KPŠF-PS dozvoljava samo do 10 odsto sredstava KPŠF-PS da budu uložene u otvorene investicione fondove koji nisu denominovane u evrima i ne pružaju evro hedžing. Ne postoji takvo ograničenje za indirektno plasmane, tj. osnovne investicije koje vrše sami otvoreni fondovi.

Sve investicije KPŠF-PS kroz otvorene fondove na datume izveštavanja su denominirane u evrima ili pružaju evro hedžing; gde upravljači ovih fondova koriste devizne derivate za upravljanje i kontrolu deviznog rizika.

Kao rezultat toga što ima malo direktne izloženosti deviznom riziku na datum izveštavanja nije se izvodila analiza osetljivosti o efektima smene valute na sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31 decembra 2019. i 2020 godine.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.5 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za KPŠF-PS ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze.

Analize kreditnog kvaliteta

Izloženost KPŠF-PS kreditnom riziku nastaje u vezi sa sledećim instrumentima:

- **Gotovina u banci** - Gotovina u banci se sastoji od gotovine na tekućim računima sa CBK i brokerom. Na dan 31. decembra 2020, 99% gotovine je bilo u računu sa CBK-om. Ne postoji kreditni rejting za Republiku Kosova, međutim, zbog svoje kratkoročne prirode, kreditni rizik se ne smatra značajnim i ne izračunava se gubitak od umanjenja vrednosti.
- **Obveznice Kosova** - Prema zakonu, KPŠF-PS može plasirati do 30% sredstava u vladne obveznice Republike Kosova. Na dan 31. decembra 2020. godine izloženost KPŠF-PS u hartijama od vrednosti izdatih od Vlade Kosova od 22% bilo je značajno (2019: 15%). Obveznice Kosova nemaju kreditni rejting.
- **Oročeni depoziti** - sastoje se od oročenih depozita položenih kod komercijalnih banaka u Republici Kosovo. Na dan 31. decembra 2020. godine, banka sa najvećom izloženošću je imala 25% od oročenih depozita (2019: 21%).
- **Otvoreni fondovi** - osnovna ulaganja nekih otvorenih fondova, u koja se ulaže imovina KPŠF-PS, izložena su kreditnom riziku putem plasmana u korporativne i državne obveznice, kao i drugih dužničkih instrumenata. Kako se ovi (a) mere po fer vrednosti; i (b) nije moguće dobiti dovoljno detalja za pouzdanu procenu kreditne sposobnosti svake osnovne investicije ovih otvorenih fondova; ne izračunava se gubitak od umanjenja vrednosti.

Umanjenje

KPŠF-PS prepoznaje provizije za gubitke za OKG na finansijska sredstva merene po amortizovanom trošku. KPŠF-PS meri OKG u iznosu jednakom doživotnom OKG-u, osim sledećih, koji se meru 12-mesečnim OKG-om:

- finansijska sredstva za koja je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na datum izveštavanja; i
- druga finansijska sredstva za koja se kreditni rizik (tj. rizik od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja sredstva) nije značajno povećao od početnog priznavanja.

Kada se određuje da li se kreditni rizik finansijskog sredstva znatno povećao od početnog priznavanja i prilikom procene OKG-a, KPŠF-PS smatra razumne i podržane informacije koje su relevantne i dostupne bez nepotrebnih troškova i napora. To uključuje i kvantitativne i kvalitativne informacije i analizu, zasnovanu na istorijskom iskustvu KPŠF-0 i informisanu kreditnu procenu, uključujući informacije koje se odnose na budućnost.

KPŠF-PS pretpostavlja da se kreditni rizik finansijskog sredstva znatno povećao ako je dospel više od 30 dana.

KPŠF-PS smatra da su finansijska sredstva u neizvršenju obaveza kada:

- malo je verovatno da će zajmoprimac u potpunosti platiti svoje kreditne obaveze prema KPŠF-PS, bez pribegavanja KPŠF-PS radnjama kao što je ostvarivanje menice (ako ima); ili
- finansijsko sredstvo kasni više od 90 dana.

Životni vek OKG-a su OKG-ovi koje su rezultat svih mogućih neizvršnih događaja tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. OKG-vi od 12 meseci su deo OKG-va koji proističu iz neizvršenih događaja koji su mogući u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraćeg perioda ako je očekivani vek instrumenta kraći od 12 meseca). Maksimalni period koji se uzima u obzir pri proceni OKG-a je maksimalni ugovorni period tokom kojeg je KPŠF-PS izložen kreditnom riziku.

Merenje OKG-a

Na svaki datum izveštavanja, KPŠF-PS procenjuje da li se kreditni rizik finansijskog instrumenta znatno povećao od početnog priznavanja. Prilikom procene, KPŠF-PS koristi promenu rizika od neizvršenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Da bi izvršio procenu, KPŠF-PS upoređuje rizik od neispunjenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum izveštavanja sa rizikom nastanka neizvršenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum početnog priznavanja. Dokazi da je finansijsko sredstvo umanjeno za kredit uključuju sledeće vidljive podatke:

- značajne finansijske poteškoće zajmoprimca ili izdavaoca; ili
- neizvršenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- postaje verovatno da će druga strana ući u bankrot ili finansijsku reorganizaciju.

S obzirom na gore navedene inpute, sve obveznice Kosova su evaluirani korišćenjem 12-mesečnog modela umanjenja vrednosti u fazi 1, dok nije bilo kretanja između faza tokom godina završenih 31. decembra 2020. i 2019. Neto dodaci u provizije za očekivane kreditne gubitke tokom godine iznosili su 532,853 EUR, što je rezultiralo na krajnji bilans na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 1,211,261 EUR (2019: neto dodatci od 144,985 EUR, i krajnji bilans u iznosu od 678,408 EUR).

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.5 Kreditni rizik (nastavak)

S obzirom na gore navedene inpute, svi oročeni depoziti su evaluirani korišćenjem 12-mesečnog modela umanjenja vrednosti u fazi 1, dok nije bilo kretanja između faza tokom godina završenih 31. decembra 2020. i 2019. Neto smanjenje provizija za očekivane kreditne gubitke tokom godine iznosilo je 45,163 EUR, što je rezultiralo na krajnji bilans na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 47,694 EUR (2019: neto dodatci od 33,155 EUR, i krajnji bilans u iznosu od 92,857 EUR).

Određeni kratkoročni depoziti mogu se kolateralizovati pomoću obveznica trezora. Na dan 31. decembra 2020. godine postojao je jedan takav depozit, knjigovodstvene vrednosti od 9,520,433 EUR, obezbeđen jednom obveznicom kosovskog trezora, čija je nominalna vrednost malo iznad knjigovodstvene vrednosti depozita.

3.4.6 Finansijski instrumenti ne prikazani po fer vrednosti

Sledeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembra 2020. i 2019 godine.

	Na dan 31 decembar 2020		Na dan 31 decembar 2019	
	Vrednost u knjigovodstvo EUR	Fer Vrednost EUR	Vrednost u knjigovodstvo EUR	Fer Vrednost EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	57,905,959	57,905,959	3,279,603	3,279,603
Obveznice Kosova	449,848,742	451,060,003	298,483,698	299,162,106
Depoziti	129,504,216	129,551,910	185,620,151	185,713,007
Dospeli doprinosi	12,504,216	12,504,216	12,274,188	12,274,188
	649,763,133	651,022,088	499,657,640	500,428,904
Financijske obaveze				
Plativi računi	2,606,360	2,606,360	1,256,441	1,256,441
	2,606,360	2,606,360	1,256,441	1,256,441

3.4.7 Finansijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Na izveštajnim datumima, finansijski instrumenti KPŠF-PS merene po fer vrijednosti, objašnjeni su na sledeći način:

Klasa ulaganja	Razina	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
		EUR	EUR
Investicije na otvorene fondove	1	1,352,161,520	1,480,058,308

Gore navedena merenja fer vrijednosti se ponavljaju. Tokom godine završene 31 decembra 2020. i 2019 nije bilo kretanja sredstava između razina.

Fer vrednost finansijskih sredstava kojom se trguje na aktivnim tržištima zasniva se od cena dobijenih direktno sa berze na kojoj se trguje ili dobije instrument od strane menadžera fonda. Fer vrednost ostalih finansijskih sredstava na dan 31 decembra 2020 i 2019 godine je približna njihovim knjigovodstvenim iznosima zbog kratkoročnih ročnosti.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.8 Izlaganja putem indirektnih plasmana

Većina KPŠF-PS sredstava plasiraju se preko otvorenih instrumenata koja trguju u različitim klasama imovine i zapošljavaju različitu politiku za investicije i rizik. Kao rezultat, sredstva KPŠF-PS izloženi su različitim rizicima za indirektnu investiciju u zavisnosti od sredstva uložena u datom otvorenom instrumentu.

Kompletan set rizika kojima su izloženi na dan 31 decembra 2020. svi otvoreni fondovi mogu se naći kod njihovih pojedinačnih prospekta, dok su glavni rizici bili sledeći:

Fond	Glavni rizici
Vanguard - GSIF	Cenovni Državni/Politički Praćenje indeksa
AXA - GILB	Kreditni Ugovorne stranke Kamatni
BNY Mellon - RRF	Cenovni Kreditni Ugovorne stranke Kamatni Valutni
Nordea 1 - GSEF	Cenovni Ugovorne stranke Državni/Politički
Nordea 1 - SRF	Cenovni Kreditni Ugovorne stranke Državni/Politički Derivatni
BNP Paribas – PDP	Kreditni Likvidnosti Ugovorne stranke Operative i Starateljstva Derivatni
Amundi – 3M-I	Kreditni Ugovorne stranke
S&P500 Minvol ETF	Cenovni Ugovorne stranke Državni/Politički
MSCI USA Qual ETF	Cenovni Ugovorne stranke Državni/Politički Valutni
Invesco QQQ ETF	Cenovni Ugovorne stranke Valutni Državni/Politički

4 NOVAC U BANCİ

	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
	EUR	EUR
U Centraloj banci Republike Kosovo (CBK)	57,043,139	2,955,546
Erste Bank Austria (broker)	862,820	324,057
Ukupan novac u banci	57,905,959	3,279,603

Od 1. januara 2019 do 30. juna 2019. negativna godišnja kamata od -0.40%; od 1. jula do 17. oktobra 2020. negativna godišnja kamata od -0.50%; i od 18. oktobra do 31. marta 2020. negativna godišnja kamata od -0.60%; je bila zastupana na dnevni bilans tekućeg računa KPŠF-PS sa Centralnom Bankom Kosova. Od 1. aprila 2020 do 31. decembra 2020. negativna godišnja kamata od -0.60% je bila zastupana na deo dnevnog bilanca preko 20,000,000 EUR. Broker je zastupao negativnu kamatu od -0.50% g. na dnevni bilans za godinu završenu 31 decembra 2020. (2019: nula). Ukupni kamatni troškovi su bili:

	Za godinu završenu 31 decembar 2020	Za godinu završenu 31 decembar 2019
	EUR	EUR
Centralna banka Republike Kosovo (CBK)	196,028	99,699
Erste Bank Austria (broker)	78,490	-
Ukupni kamatni troškovi	274,518	99,699

Bilans plativih kamatnih troškova na datum izveštavanja je bio 33,302 EUR, svi CBK-u (2019: 14,627 EUR, svi CBK-u).

5 DOSPELI DOPRINOSI

	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
	EUR	EUR
Dospeli doprinosi	12,504,686	12,274,188
Ukupno dospelih doprinosa	12,504,686	12,274,188

Dospeli doprinosi odnose se na doprinose koji su primljeni na uplatni račun do 18-PSg tekućih meseca od datuma izveštavanja a nisu pretvorene u jedinice na dane izveštavanja.

Zakon br. 07/L-016 o ekonomskom oporavku Covid-19, kojim se menja Zakon br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova, stupio je na snagu 7. decembra 2020. Ovaj amandman omogućio je rano povlačenje 10% bilansa uštede svim učesnicima, u periodu od četiri meseca nakon stupanja na snagu, odnosno do 6. aprila 2021. Dalje, amandmanom je predviđeno da učesnici sa saldnom uštede manjim ili jednakim 9,999.00 EUR (efektivno povlače 999.90 EUR ili manje), počev od 2023. godine, Vlada Republike Kosovo će nadoknađivati novac na način i rokove dogovorene u konsultacijama sa KPŠF-om.

Tokom godine završenoj 31. decembra 2020. bilo je 397,557 učesnika koji su povukli 10% bilansa svoje uštedevine, u iznosu od 185,418,786 EUR (prikazano pod "Otkupi jedinica zbog povlačenja štednje" u izveštaju o promenama u neto sredstva doprinosioca). Od gore navedenih, učesnici koji su povukli 999.90 EUR ili manje bili su 346,546, a njihova povlačenja iznosila su 96,412,701 EUR, što predstavlja dug Vlade prema učesnicima. Do datuma izdavanja ovog izveštaja nije dogovoren raspored nadoknade.

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE

a) Investicije na otvorene fondove (u EUR)

							2020
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Dobitak ili gubitak	Odbijena naknada	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	47,484,682	64,012,842	6,782,245	(82,423)	(84,523,502)	33,673,844
BNY Mellon – RRF	6.2	270,436,971	60,000,000	27,536,267	-	-	357,973,238
AXA – GILB	6.3	29,528,301	120,031,842	5,164,846	(367,298)	-	154,357,691
Schroders – GDG	6.4	43,638,302	-	(2,312,036)	-	(41,326,266)	-
Nordea 1 – GSEF	6.5	126,488,567	25,000,000	(9,789,506)	-	(107,753,800)	33,945,261
Nordea 1 – SRF	6.6	229,047,644	101,753,800	6,102,714	-	-	336,904,158
Amundi – 3M-I	6.7	273,862,765	352,390,142	(774,943)	(107,341)	(360,000,475)	265,370,148
AXA – WFOI	6.8	41,948,627	13,017	(2,575,571)	(53,467)	(39,332,606)	-
BNP Paribas – PDP	6.9	111,532,837	-	(1,307,307)	(802,218)	-	109,423,312
Amundi – RPI2	6.10	85,540,345	-	(3,118,598)	(80,665)	(82,341,082)	-
Corp Bond Eur ETF	6.11	61,306,550	-	(1,148,829)	(57,879)	(60,099,842)	-
S&P500 Minvol ETF	6.12	50,394,634	44,026,047	6,574,645	(77,913)	(91,768,108)	9,149,305
Amun EurCorp ETF	6.13	61,168,064	-	(986,165)	(46,375)	(60,135,524)	-
MSCI USA Qual ETF	6.14	47,680,019	-	(3,735,894)	(11,766)	(43,932,359)	-
S&P500 Eur (H) ETF	6.15	-	44,452,863	5,860,355	(7,091)	(50,306,127)	-
EuroStoXX 50 ETF	6.16	-	44,471,088	4,314,218	(3,572)	(48,781,734)	-
MSCI Minvol ETF	6.17	-	44,724,519	9,032,524	(67,276)	(41,349,296)	12,340,471
Invesco QQQ ETF	6.18	-	85,159,440	13,413,416	(84,051)	(59,464,713)	39,024,092
Ukupne investicije na otvorene fondove		1,480,058,308	986,035,600	59,032,381	(1,849,335)	(1,171,115,434)	1,352,161,520

Pored neto dobiti od 59,032,381 EUR od revalorizacije otvorenih fondova, dodatnih 495,324 EUR primljeno je kao dividenda tokom godine završenoj 31. decembra 2020., čineći da ukupni neto dobitci iz otvorenih fondova budu u vrednosti od 59,527,705 EUR.

							2019
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Dobitak ili gubitak	Odbijena naknada	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	363,676,626	55,204,616	48,969,050	(365,610)	(420,000,000)	47,484,682
BNY Mellon – RRF	6.2	145,256,365	102,000,000	23,180,606	-	-	270,436,971
AXA – GILB	6.3	97,593,865	13,345	2,074,769	(153,678)	(70,000,000)	29,528,301
Schroders – GDG	6.4	55,893,343	-	5,244,959	-	(17,500,000)	43,638,302
Nordea 1 – GSEF	6.5	162,607,446	108,000,000	28,881,121	-	(173,000,000)	126,488,567
Nordea 1 – SRF	6.6	124,005,629	88,000,000	17,042,015	-	-	229,047,644
Amundi – 3M-I	6.7	59,847,864	733,065,632	(830,703)	(221,064)	(517,998,964)	273,862,765
AXA – WFOI	6.8	53,906,903	39,100	5,740,987	(238,363)	(17,500,000)	41,948,627
BNP Paribas – PDP	6.9	52,220,239	50,000,000	9,763,153	(450,555)	-	111,532,837
Amundi – RPI2	6.10	102,509,778	26,000,262	7,190,867	(161,370)	(49,999,192)	85,540,345
Corp Bond Eur ETF	6.11	-	61,995,980	(642,957)	(46,473)	-	61,306,550
S&P500 Minvol ETF	6.12	-	45,927,155	4,532,116	(64,637)	-	50,394,634
Amun EurCorp ETF	6.13	-	61,998,114	(792,988)	(37,062)	-	61,168,064
MSCI USA Qual ETF	6.14	-	47,711,957	(29,170)	(2,768)	-	47,680,019
Schroders – SISF		9,812,299	52,000,000	574,969	-	(62,387,268)	-
Ukupne investicije na otvorene fondove		1,227,330,357	1,431,956,161	150,898,794	(1,741,580)	(1,328,385,424)	1,480,058,308

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

b) Investicije na otvorene fondove (u Jedinice)

2020					
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		Jedinice	Jedinice	Jedinice	Jedinice
Vanguard – GSIF	6.1	2,188,446	3,087,982	(3,888,869)	1,387,559
BNY Mellon – RRF	6.2	187,374,053	42,184,263	-	229,558,316
AXA – GILB	6.3	184,529	706,733	-	891,262
Schroders – GDG	6.4	243,321	-	(243,321)	-
Nordea 1 – GSEF	6.5	4,144,448	871,688	(3,827,160)	1,188,976
Nordea 1 – SRF	6.6	11,538,924	5,239,171	-	16,778,095
Amundi – 3M-I	6.7	260	336	(343)	253
AXA – WFOI	6.8	276,178	100	(276,278)	-
BNP Paribas – PDP	6.9	663,373	-	-	663,373
Amundi - RPI2	6.10	16	-	(16)	-
Corp Bond Eur ETF	6.11	457,000	-	(457,000)	-
S&P500 Minvol ETF	6.12	7,323,737	8,219,021	(14,283,737)	1,259,021
Amun EurCorp ETF	6.13	270,745	-	(270,745)	-
MSCI USA Qual ETF	6.14	530,229	-	(530,229)	-
S&P500 Eur (H) ETF	6.15	-	822,275	(822,275)	-
EuroStoXX 50 ETF	6.16	-	1,718,187	(1,718,187)	-
MSCI Minvol ETF	6.17	-	1,180,102	(915,000)	265,102
Invesco QQQ ETF	6.18	-	393,942	(241,000)	152,942

2019					
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		Jedinice	Jedinice	Jedinice	Jedinice
Vanguard – GSIF	6.1	20,867,975	2,972,007	(21,651,536)	2,188,446
BNY Mellon – RRF	6.2	113,075,171	74,298,882	-	187,374,053
AXA – GILB	6.3	639,834	87	(455,392)	184,529
Schroders – GDG	6.4	347,866	-	(104,545)	243,321
Nordea 1 – GSEF	6.5	6,708,228	3,898,672	(6,462,452)	4,144,448
Nordea 1 – SRF	6.6	6,873,926	4,664,998	-	11,538,924
Amundi – 3M-I	6.7	57	696	(493)	260
AXA – WFOI	6.8	398,808	271	(122,901)	276,178
BNP Paribas – PDP	6.9	364,794	298,579	-	663,373
Amundi - RPI2	6.10	21	5	(10)	16
Corp Bond Eur ETF	6.11	-	457,000	-	457,000
S&P500 Minvol ETF	6.12	-	7,323,737	-	7,323,737
Amun EurCorp ETF	6.13	-	270,745	-	270,745
MSCI USA Qual ETF	6.14	-	530,229	-	530,229
Schroders – SISF		65,229	333,840	(399,069)	-

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

c) Naknade i rabati otvorenih instrumenata

	Za godinu završenu 31 decembar 2020			Za godinu završenu 31 decembar 2019			
	Bruto naknada	Rabati	Neto naknada	Bruto naknada	Rabati	Neto Naknada	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
Vanguard – GSIF	6.1	82,423	(12,489)	69,934	365,610	(167,640)	197,970
BNY Mellon – RRF	6.2	1,825,958	-	1,825,958	1,246,615	-	1,246,615
AXA – GILB	6.3	367,298	(38,368)	328,930	153,678	(9,194)	144,484
Schroders – GDG	6.4	131,056	-	131,056	293,788	-	293,788
Nordea 1 – GSEF	6.5	340,965	-	340,965	414,968	-	414,968
Nordea 1 – SRF	6.6	1,657,538	-	1,657,538	1,129,320	-	1,129,320
Amundi – 3M I	6.7	107,341	(48,004)	59,337	221,064	(84,790)	136,274
AXA – WFOI	6.8	53,467	-	53,467	238,363	-	238,363
BNP Paribas – PDP	6.9	802,218	(211,086)	591,132	450,555	(106,478)	344,077
Amundi – RPI2	6.10	80,665	-	80,665	161,370	-	161,370
Corp Bond Eur ETF	6.11	57,879	-	57,879	46,473	-	46,473
S&P500 Minvol ETF	6.12	77,913	-	77,913	64,637	-	64,637
Amun EurCorp ETF	6.13	46,375	-	46,375	37,062	-	37,062
MSCI USA Qual ETF	6.14	11,766	-	11,766	2,768	-	2,768
S&P500 Eur(H) ETF	6.15	7,091	-	7,091	-	-	-
EuroStoXX 50 ETF	6.16	3,572	-	3,572	-	-	-
MSCI Minvol ETF	6.17	67,276	-	67,276	-	-	-
Invesco QQQ ETF	6.18	84,051	-	84,051	-	-	-
Schroders – SISF	-	-	-	-	100,784	-	100,784
Svega naknade i rabata otvorenih instrumenata		5,804,852	(309,947)	5,494,905	4,927,055	(368,102)	4,558,953

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta / Strategija	Naknade	Promene cene jedinice (%)	Povlačenja / Ostvaren dobit (gubitak)
6.1 Vanguard Investment Series plc - Global Stock Index Fund Euro hedged ISIN: IE00B03HD316	Akcije / Prati MSCI World Index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.18% g. (2019: 0.25% g.). Rabat do 0.11% g. se daje zavisno sredstvima	1 januar - 31 decembar 2020: +11.85% (2019: +24.50%), posle naknada	84,523,502 EUR / 19,491,697 EUR
6.2 BNY Mellon - Real Return Fund ISIN: IE00B504KX99	Mešovita sredstva / Absolutni povrat od miksa gotovine, obveznica, zlata i akcija	Faturisan stopom 0.60% g.	1 januar - 31 decembar 2020: +8.04% (2019: +12.35%), pre naknada	-
6.3 AXA - Global Inflation Linked Bonds Eur ISIN: LU0227145629	Obveznica / Državne i korporativne obveznice povezane sa inflacijom	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.40% g. (2019: 0.40% g.). Rabat od 0.05% g. se daje kada su sredstva preko 50,000,000 EUR	1 januar - 31 decembar 2020: +8.23% (2019: +6.94%), posle naknada	-
6.4 Schroders – Global Diversified Growth Fund ISIN: LU0776411141	Mešovita sredstva / Absolutni povrat od miksa gotovine, obveznica i akcija	Faturisan stopom 0.65% g.	1 januar - 29 juni 2020: -5.30% (1 januar - 31 decembar, 2019: +11.62%), pre naknada	41,326,266 EUR / 1,007,900 EUR
6.5 Nordea 1 – Global Stable Equity Fund ISIN: LU0257969260	Akcije / "Vrednosne" i "Kvalitativne" akcije sa upravljanjem rizika	Faturisan stopom 0.43% g.	1 januar - 31 decembar 2020: -6.45% (2019: +25.91%), pre naknada	107,753,800 EUR / 6,858,039 EUR
6.6 Nordea 1 –Stable Return Fund X EUR ISIN: LU0539147214	Mešovita sredstva / Miks gotovine, obveznica i akcija s upotrebljavanjem finansijskih derivata protiv rizika	Faturisan stopom 0.56% g.	1 januar - 31 decembar 2020: +1.16% (2019: +10.03%), pre naknada	-
6.7 Amundi – 3M (I) ISIN: FR000703813	Gotovina / Instrumenti tržišta novca sa višim likviditetom i sigurnošću	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.057% g. (2019: 0.057% g.). Rabat od 0.012% g. se daje kada su sredstva preko 50,000,000 EUR	1 januar - 31 decembar 2020: -0.39% (2019: -0.28%), posle naknada	360,000,475 EUR / (757,262) EUR
6.8 AXA - Optimal Income I EUR ISIN: LU0184635471	Mešovita sredstva / Miks obveznica i akcija, uglavnom iz Evrope, sa upravljanjem rizika	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.55% g. (2019: 0.55% g.)	1 januar - 27 juni 2020: -8.84% (1 januar - 31 decembar, 2019: +12.37%), posle naknada	39,332,606 EUR / 1,311,125 EUR
6.9 BNP Paribas IP – Parvest Diversified Dynamic ISIN: LU0102035119	Mešovita sredstva / Miks gotovine, obveznica i akcija, sa ciljevima rizika	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.76% g. (2019: 0.76% g.). Rabat do 0.22% g. se daje zavisno sredstvima	1 januar - 31 decembar 2020: -1.89% (2019: +17.79%), posle naknada	-

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta / Strategija	Naknade	Promene cene jedinice (%)	Povlačenja / Ostvaren dobit (gubitak)
6.10 Amundi – Amundi Rendement Plus I2 ISIN: FR0011027283	Mešovita sredstva / Miks gotovine, obveznica i ograničenih akcija, sa upravljanjem rizika	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.20% g. (2019: 0.20% g.)	1 januar – 29 juni 2020: -3.74% [1 januar – 31 decembar, 2019: +8.34%], posle naknada	82,341,082 EUR / 873,230 EUR
6.11 iShares Core € Corp Bond UCITS ETF EUR (Dist) ISIN: IE00B3F81R35	Obveznice / Absolutni povrat evro denominovanih korporativnih obveznica	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.20% g. (2019: 0.20% g.)	1 januar – 26 juni 2020: -1.97% [16 august – 31 decembar 2019: -1.11%], posle naknada	60,099,842 EUR / (1,896,138) EUR
6.12 iShares Edge S&P 500 Minimum Volatility UCITS ETF EUR Hedged (Acc) ISIN: IE00BYX8XD24	Akcije / S&P500 akcije nižeg kolebljivosti	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g. (2019: 0.25% g.)	1 januar – 31 decembar 2020: +5.61% [17 juni – 31 decembar 2019: +9.73%], posle naknada	91,768,108 EUR / 8,558,984 EUR
6.13 Amundi IS EURO Corporates ETF-C EUR ISIN: LU1681039647	Obveznice / Absolutni povrat evro denominovanih korporativnih obveznica	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.16% g. (2019: 0.16% g.)	1 januar – 26 juni 2020: -1.69% [16 august – 31 decembar 2019: -1.34%], posle naknada	60,135,524 EUR / (1,862,590) EUR
6.14 iShares Edge MSCI USA Quality Factor ETF ISIN: US46432F3394	Akcije / “Kvalitativne” akcije sa MSCI World index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.15% g. (2019: 0.15% g.)	1 januar – 28 februar 2020: -7.86% [18 – 31 decembar 2019: -0.07%], posle naknada	43,932,359 EUR / (3,779,598) EUR
6.15 iShares S&P 500 EUR Hedged UCITS ETF (Acc) ISIN: IE00B3ZW0K18	Akcije / S&P500 akcije, za valutnom zaštitom	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.20% g.	12 mart – 16 april 2020: +7.37, posle naknada	50,306,127 EUR / 5,853,264 EUR
6.16 iShares EURO STOXX 50 UCITS ETF (DE) ISIN: DE0005933956	Akcije / Prati EuroStoxx50 index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.10% g.	12 mart – 16 april 2020: +7.20, posle naknada	48,781,734 EUR / 4,310,646 EUR
6.17 iShares Edge MSCI Europe Min Vol ETF ISIN: IE00B86MWN23	Akcije / Akcije nižeg kolebljivosti od MSCI Europe indeksa	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g.	12 mart – 31 decembar 2020: +21.92%, posle naknada	41,349,296 EUR / 6,671,840 EUR
6.18 Invesco QQQ Trust ETF ISIN: US46090E1038	Akcije / Prati Nasdaq index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.20% g.	8 juni – 31 decembar 2020: +14.75%, posle naknada	59,464,713 EUR / 7,367,132 EUR

7 OBVEZNICE KOSOVA I DEPOZITI

	As at December 31 2020	As at December 31 2019
	EUR	EUR
Obveznice Kosova		
Pre provizija za očekivane kreditne gubitke	451,060,003	299,162,106
Provizija za očekivane kreditne gubitke	(1,211,261)	(678,408)
Posle provizija za očekivane kreditne gubitke	449,848,742	298,483,698
Oročeni depoziti		
Pre provizija za očekivane kreditne gubitke	129,551,910	185,713,008
Provizija za očekivane kreditne gubitke	(47,694)	(92,857)
Posle provizija za očekivane kreditne gubitke	129,504,216	185,620,151
Obveznice kosova i depoziti	579,352,958	484,103,849

Provizija za očekivane kreditne gubitke dužničkih instrumenata za godinu završenoj 31. decembra 2020. I 2019. izvedena su u skladu sa modelom očekivanog kreditnog gubitka kako je detaljno opisano u značajnim računovodstvenim politikama.

Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke za godinu završenu 31. decembra 2020 I 2019 za gore navedene instrumente su bili:

	Obveznice Kosova	Oročeni depoziti	Dužnički instrumenti
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1. januara 2019.	533,423	59,702	593,125
Dodatne provizije zbog novih plasmana	269,870	71,295	341,165
Izdavanja iz provizije zbog dospeća / predstanka priznanja	(124,885)	(38,140)	(163,025)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	144,985	33,155	178,140
Na dan 31. decembra 2019.	678,408	92,857	771,265
Dodatne provizije zbog novih plasmana	819,864	22,359	842,223
Izdavanja iz provizije zbog dospeća / predstanka priznanja	(287,011)	(67,522)	(354,533)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	532,853	(45,163)	487,690
Na dan 31. decembra 2020.	1,211,261	47,694	1,258,955

7 OBVEZNICE KOSOVA I DEPOZITI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2020. investicije KPŠF-PS u dužničke instrumente obveznica Trezora Kosova merene po amortizovanoj vrednosti sastojali su se od 35 instrumenata sa nominalnom vrednošću od 446,830,000 EUR, originalnim rokom dospeća između 12 meseci i 10 godina, prosečnim preostalim rokom od 3.37 godina (ponderisano), i prosečnom stopom / kuponom od 2.31%. Na dan 31. decembra 2019. sastojali su se od 30 instrumenata sa nominalnom vrednošću od 297,230,000 EUR, originalnim rokom dospeća između 12 meseci i 10 godina, prosečnim preostalim rokom od 2.49 godina, i prosečnom stopom / kuponom od 1.91%. Obveznica Trezora Kosova još nisu rangirane.

Na dan 31. decembra 2020. investicije KPŠF-PS u oročene depozite merene po amortizovanoj vrednosti sastojali su se od 21 depozita sa bankama sa originalnim rokom dospeća između 1 i 3 godina, prosečnim preostalim rokom od 0.74 godina (ponderisano), i prosečnom stopom od 1.38%. Na dan 31. decembra 2019. investicije u oročene depozite sastojali su se od 33 depozita sa bankama sa originalnim rokom dospeća između 1 i 3 godina, prosečnim preostalim rokom od 1.16 godina, i prosečnom stopom od 1.48%.

	Obveznice Kosova	Oročeni depoziti	Dužnički instrumenti
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1. januara 2019.	208,510,864	119,344,093	327,854,957
Novi plasmani	140,001,490	141,538,000	281,539,490
Dobitak kamate	5,299,465	2,261,648	7,561,113
Kamate / kuponi - primljeni	(4,382,682)	(1,490,435)	(5,873,117)
Dospele glavnice	(50,800,454)	(76,000,000)	(126,800,454)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	(144,985)	(33,155)	(178,140)
Na dan 31. decembra 2019.	298,483,698	185,620,151	484,103,849
Novi plasmani	228,733,906	84,194,052	312,927,958
Dobitak kamate	8,317,671	2,638,627	10,956,298
Kamate / kuponi - primljeni	(7,682,770)	(2,259,277)	(9,942,047)
Dospele glavnice	(77,470,910)	(140,734,500)	(218,205,410)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	(532,853)	45,163	(487,690)
Na dan 31. decembra 2020.	449,848,742	129,504,216	579,352,958

8 OBAVEZE PREMA KPŠF-O

	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
	EUR	EUR
Naknade naplaćene računima učesnika – plativi	549,569	553,030
Dodaj / (Smanji): Razliku od refundacija pogrešnih doprinosa	4,122	113
Neto obaveze prema KPŠF - Operacije	553,691	553,143

Na dan 31. decembra 2020 bilans plativih naknada u iznosu od 549,569 EUR odnosi se na naknade KPŠF-a naplaćene računima učesnika koje nisu bili prenete na KPŠF-O na datum izveštavanja (2019: 553,030 EUR). Obaveze za naknade se povećavaju, ili (smanjuju), s razlikom između vrijednosti otkupljenih jedinica u svrhu refundacije (otkupne vrijednosti) i iznosa koji se vraća primatelju (nominalni iznos). Na dan 31. decembra 2020 bilans razlika vraćenog iznosa plativih je bila 4,122 EUR, tako da su neto obaveze prema KPŠF-PS bile 553,691 EUR (2019: 113 EUR, odnosno 553,143 EUR).

Refundacije su potrebne u slučajevima kada, što se prvobitno smatralo kao penzijski doprinos i jedinice se izdaju za istog, dokazuje se da je plaćeno greškom ili da je preplaćeno. U takvim slučajevima, samo nominalni iznos se vraća kod platioca.

9 OBAVEZE ZA OTKUPLJENE JEDINICE

	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
	EUR	EUR
Obaveze za refundacije	244,188	6,976
Obaveze za povlačene štednje	1,493,812	643,521
Ukupno obaveze za otkupljene akcije	1,738,000	650,497

Na dan 31 decembra 2020, bilans sredstava otkupljeni putem refundacija ili isplate beneficija koja nisu preneti korisnicima do datuma izveštavanja iznosi 1,738,000 EUR (2019: 650,497 EUR).

10 NE-DOPRINOSI

Na dan 31 decembra 2020, bilans ne-doprinosi koji još nije vraćen do datuma izveštavanja iznosi 281,367 EUR (2019: 38,174 EUR). Napomena 3.2.7 prikazuje politiku za priznavanje i tretman ne-doprinosi.

11 OSTALI PRIHODI

Tokom godine završenoj 31 decembra 2020 Upravni odbor KPŠF-a je odlučio da refundira 1,200,000 EUR u penzijski fond od viška KPŠF-PS za investicione aktivnosti (2019: 2,300,000 EUR).

Zatim, zbog pandemije Covid-19 i njenog oštrog uticaja na tržišta, 25. februara 2020. godine, Upravni odbor je odlučio da izradi privremenu strategiju sa sredstvima doprinosioca koji: (a) su postigli ili će dostići do kraja 2020, starosna doba za pensionisanje od 65 godina; i (b) nisu prethodno podigli sredstva iz KPŠF-a. Cilj je bio pružiti zaštitu neposrednim pensionerima, zaštitu koja se finansira iz operativnih rezervi, sve dok se cena fonda ne poboljša. Troškovi zaštite iznosili su 460,384 EUR, koji je priznat kao ostali prihod za penzijska sredstva.

12 NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA UČESNIKA

	Za godinu završenu 31 decembar 2020	Za godinu završenu 31 decembar 2019
	EUR	EUR
Naknade za investicione aktivnosti	7,014,662	6,941,657
Naknade za operativne aktivnosti	1,349,172	1,294,186
Ukupno naknade za upravljanje na teret računa učesnika	8,363,834	8,235,843

Ukupne naknade naplaćene nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-a za godinu koja se završava 31. decembra 2020. iznosi 8,363,834 EUR (2019: 8,235,843 EUR). Napomena 3.2.6 predstavlja detalje politike kojim se naknade opterećavaju na račune učesnika.

Naplaćene tarife za period raportisanja, usvajane od strane Skupštine Republike Kosovo u skladu sa Zakonom br. 04/L-168, bile su kao sledeće:

Datum od	Datum do	Takse za investicione aktivnosti	Takse za operativne aktivnosti	Ukupne takse
1 januara 2019	15 maja 2019	0.381% g.	0.071% g.	0.452% g.
16 maja 2019	4 juna 2020	0.370% g.	0.069% g.	0.439% g.
5 juna 2020	31 decembar 2020	0.330% g.	0.065% g.	0.395% g.

13 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA

	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
	Broj računa	Broj računa
Računi bez krajnog povlačenja štednje	648,998	618,218
Računi sa krajnom povlačenjem štednje	58,390	51,755
Ukupno računa	707,388	669,973

Računi sa krajnom povlačenjem štednje predstavljaju račune sa kojih su penzije štednje povučene zbog: (i) penzionisanje učesnika koji dostižu 65 godina ili koji postaju trajni invalidi; ili (ii) naslednici, smatrani zakonski pravim, naslede penzije štednje umrlog učesnika. Od 707,388 učesnika za koje je KPŠF otvorio račun penzijske štednje, 387,526 su imali doprinose koji pripadaju godini završenoj 31 decembra 2020 (2019: 379,827 od 669,973 otvorenih računa).

Doprinosi u KPŠF se uplaćuju od poslodavaca u korist zaposlenih koji su stalni stanovnici Kosova po stopi od najmanje 5% od bruto prihoda zaposlenika, za oba dvoje, zaposlenika i poslodavca. Zajedno sa dobrovoljnim doprinosima, zaposlenik i poslodavac mogu maksimalno da izdvoje do 15% od bruto prihoda zaposlenika.

Poslodavci su dužni da dostave podatke plate u portal Poreske Administracije Kosova (PUK) kako bi dobili dokument plaćanja za dati mesec. Samozaposleni uplaćuju doprinose kvartalno. PUK čini dostupnim informacije za KPŠF i takođe je odgovoran za poštovanje od strane poslodavaca i sprovođenje takvih pridržavanja putem kazni izdatih delikventnih poslodavcima.

Otkad je portal PAK-a za elektroničku deklaraciju uveden i postao obavezan u 2012. godini, ogromna većina doprinosa dodeljuje se individualnim računima s prvim pokušajem. Međutim, u nekim ograničenim slučajevima plaćanja doprinosa od strane poslodavaca nisu prečeni sa tačnim i / ili dovoljnim informacijama; što rezultira doprinosima koji nisu dodeljeni pojedinačnim računima učesnika.

Neraspoređeni doprinosi na dan 31. decembra 2020. godine iznosili su 1,589,207 EUR (2019: 2,405,299 EUR). Glavni razlozi uključuju: (i) poslodavac izvršava uplatu, ali ne dostavlja spisak doprinositelja; (ii) poslodavac podnosi spisak doprinositelja, ali vrši nedovoljno ili previsoko plaćanje; (iii) lične informacije doprinosioca na listi doprinositelja (lična karta i / ili ime) nisu validne; (iv) kazne i kamata za kašnjenje u plaćanju (plaća se PAK-u) uključuju se u uplate; i (v) izvor plaćanja (poslodavac) još nije identifikovan.

Administracija KPŠF-a daje sve od sebe za rešavanje slučajeva neraspoređenih doprinosa. Ako je, međutim, prošlo šest ili više godina od uplaćivanja doprinosa i uprkos naporima administracije, doprinosi i dalje nije dodeljen, stav 3 člana 3 Zakona Br. 05/L-116 o izmeni stava 7.11 člana 7 Zakona Br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu, omogućava otkup jedinica takvih doprinosa, a prihod od tih otkupa uplaćuje se u Konsolidovani budžet Kosova (KBK) preko Poreske administracije Kosova. Tokom 2020. godine nijedna jedinica nije otkupljena u skladu s ovom odredbom, čineći za prihod od nula EUR za KBK (2019: nula EUR).

Ukupni nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih primljenih doprinosa je dat u prilogu:

	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
	EUR	EUR
Ukupno nedodeljenih doprinosa (konvertisanih u jedinice do datuma izveštavanja)	1,589,207	2,405,299
Kumulativni doprinosi konvertisani u jedinice do datuma izveštavanja	1,975,810,503	1,781,446,174
Nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih doprinosa konvertisane u jedinice do datuma izveštavanja	0.080%	0.135%

13 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA (NASTAVAK)

Drugi način kako bi se video napredak procesa sravnjenja je usporedbom alociranih sredstava i neto imovine pod upravljanjem, kako je navedeno u nastavku:

	Napomena	Na dan 31 decembar 2020	Na dan 31 decembar 2019
		Value EUR	Value EUR
Neto imovina doprinosioca		1,999,318,763	1,978,459,507
<i>Prilagodavanja za:</i>			
Dospeli doprinosi ne konvertirani u jedinice na dan izveštavanja	5	(12,504,686)	(12,274,188)
Bilans provizije za očekivane kreditne gubitke	7	1,258,955	771,264
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice		1,988,073,032	1,966,956,583
Bilans sredstava u individualnim računima		1,986,242,275	1,964,366,263
Procenat neto imovine doprinosioca konvertovanih u jedinice koji su u individualnim računima		99.91%	99.87%

14 IZVEŠTAJ O PROMENAMA U JEDINICAMA KOJA PRIPADAJU DOPRINOSIOCIMA

	Napomena	2020	2019
		Jedinice	Jedinice
Na dan 1 januar		1,302,093,199	1,211,680,717
Izdane jedinice u toku godine		128,835,126	126,442,738
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva		(152,453,080)	(35,588,488)
Otkupljene jedinice zbog refundacija		(1,138,946)	(441,768)
Na dan 31 decembar		1,277,336,299	1,302,093,199
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice	13	1,988,073,032	1,966,956,583
Neto vrednost jedinice na dan izveštavanja		EUR 1.5564	EUR 1.5106

15 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Posle 31. decembra 2020. godine, pa sve do datuma izdavanja ovog izveštaja, dodatnih 28,946,461 EUR je povučeno od 28,346 učesnika u skladu sa Zakonom Br. 07/L-016 o Ekonomskom oporavku Covid-19 (vidite napomenu 5). Od gore navedenog, učesnici koji su povukli 999.90 EUR ili manje iznosili su 24,898, a njihova povlačenja iznosila su 5,152,966 EUR.

Osim gore navedenih događaja, posle 31. decembra 2020, ne postoje ostali naredni događaji koji zahtevaju prilagodavanje ili dalje obelodanjivanje u ovim finansijskim izveštajima.